

Egna pengar – lär barnen ta eget ansvar

Vecko- eller månadspeng lär våra barn **pengars** värde

Hälften av barnen i vår undersökning får inte regelbundet pengar av sina föräldrar, vilket kan vara att göra sitt barn en björntjänst. Att få fickpengar är både roligt och lär barnen vad pengar räcker till och lägger en bra grund för en sund ekonomi längre fram i livet. De flesta föräldrar tycker att man ska ge sina barn vecko- eller månadspeng fram tills det att de fyller 18 år eller börjar arbeta extra.

Att ge barnen en god ekonomisk start i livet innebär inte att ge dem mycket kontanter utan att lära barnen en sund attityd till pengar och att prioritera inköp.

Barn lär sig snart vad pengar är och vad de kan användas till, men det är även viktigt att få en känsla för pengars värde. Ett bra sätt för barnen att få kunskap är att låta dem ta ansvar över vecko- eller månadspeng.

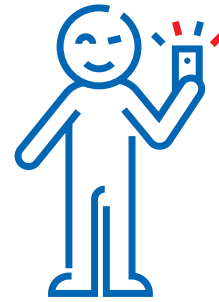
- Jag tycker att man ska involvera barnen tidigt i ekonomi och ge dem egna pengar att ansvara för. Det är också ett bra sätt att förbereda för den dag då barnet måste ta hela ansvaret för hushållsekonomin, säger Elisabeth Hedmark, privatekonom på Länsförsäkringar.

När man bestämmer hur stor vecko- eller månadspengen ska vara är det bra att samtidigt komma överens om vilka inköp som ska ingå.

- När barnet är moget för ett uttagskort, är det också ett smidigt sätt att lära sig hantera sin ekonomi på, säger Elisabeth Hedmark.

Råd och tips kring barnens ekonomi

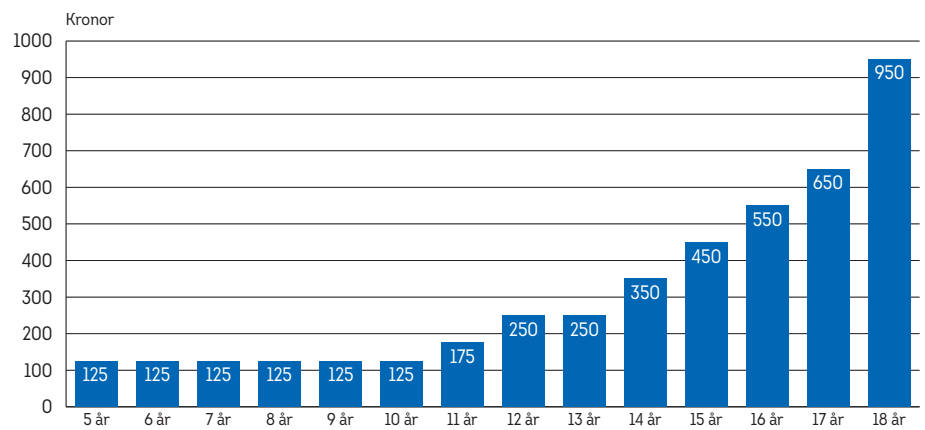
- Börja ge en liten slant i veckopeng när barnet är runt 5-6 år.
- Var beredd på att det kan bli fel inköp ibland. Låt det bli en lärdom.
- Ge inte extrepengar lättvindigt.
- Det är nyttigt att spara och längta efter en pryl.
- Prata pengar efter barnens mognad.
- Berätta om fördelen med att spara först och handla sen.

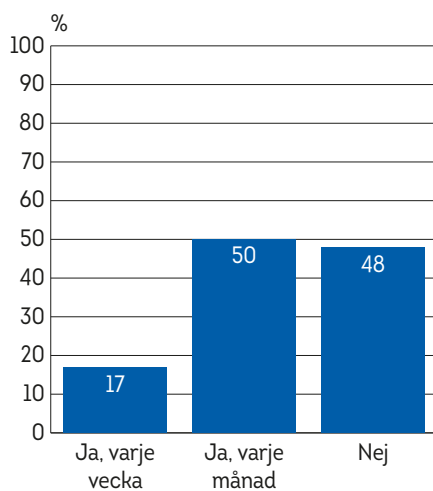
Hur mycket ska man ge?

Ungefär hälften av barnen får ta ansvar över egna pengar. Storleken på vecko/månadspengen måste givetvis varje familj bedöma utifrån sin egen ekonomi. Att rakt av jämföra med barnens kamrater kan bli missvisande eftersom man inte vet vilka inköp och eventuella arbetsuppgifter som ingår för kompiserna. Tabellen visar ett medianvärde för olika åldrar och kan ge en fingervisning vad andra föräldrar ger.

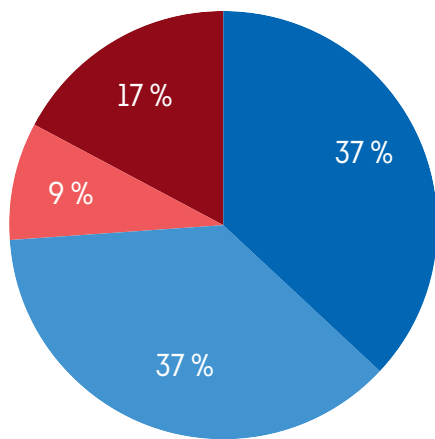
Så här mycket får barnen per månad

Får ditt barn regelbundet pengar?

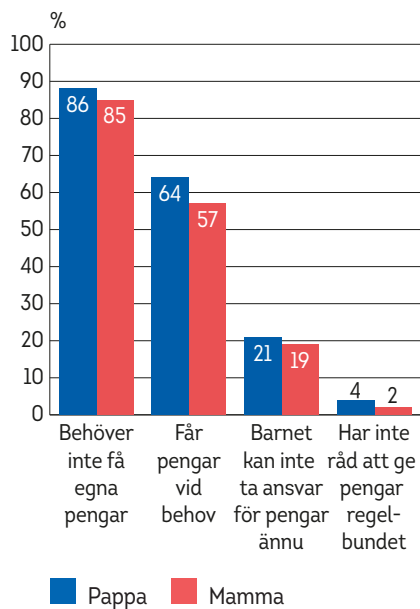

Hur länge tycker du att man ska ge vecko-/månadspeng?

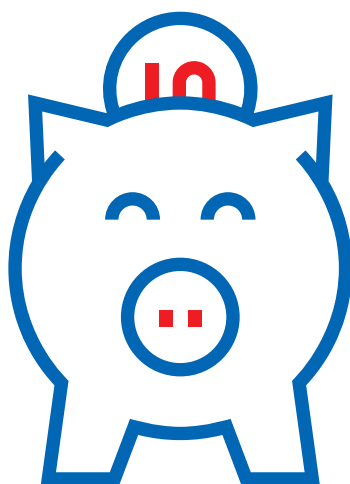
- Tills barnet fyller 18 år
- Tills barnet börjar arbeta extra
- Tills barnet flyttar hemifrån
- Annat

Varför får barnet inte regelbunden vecko-/månadspeng?

Bra att tidigt lära sig handskas med pengar

I undersökningen uppger de flesta föräldrarna som inte ger barn vecko- eller månadspeng att de inte tycker att barnen behöver få egna pengar utan att de får pengar vid behov istället. Men det är kanske att göra barnen en björntjänst. Har föräldrarna möjlighet att tidigt börja prata pengar och hur man bäst handskas med dem för att kunna uppfylla olika mål, ger det barnen en bra grund för en sund ekonomi längre fram i livet.

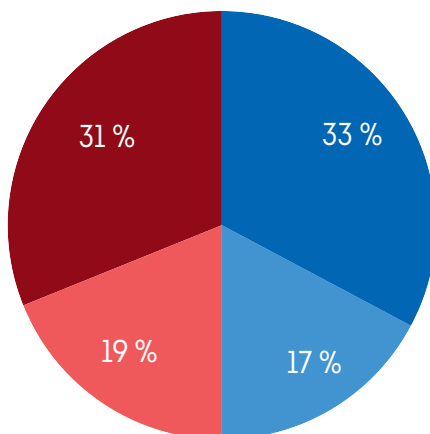

Förhandla pengar med pappa

Intressant är att mammor och pappor tycker olika i vissa frågor om vecko-/månadspengen. I undersökningen verkar mammorna vara lite tuffare i förhandlingen om månads pengar än papporna. Och det verkar löna sig för barnen att be pappa om en extra slant när pengarna är slut istället för att fråga mamma. Nästan fyra av tio mammor säger att de aldrig ger extra pengar medan knappt tre av tio pappor gör det. Varannan mamma tycker också att barnen ska hjälpa till hemma utan att det är kopplat till pengar medan tre av tio pappor tycker så.

Måste barnet hjälpa till hemma för att få vecko-/månadspengen?

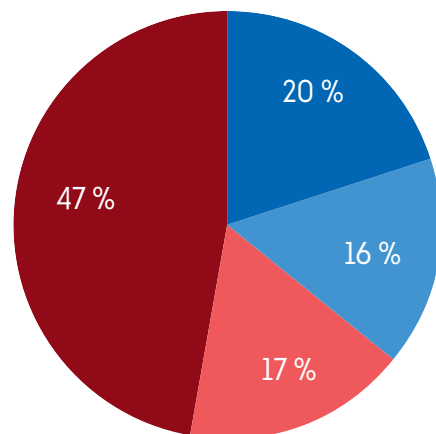
Pappa

- Ja, det är så det är sagt, men det blir inte alltid så
- Ja, och jag/vi kan dra av på veckopengen om barnet inte hjälper till hemma
- Nej, barnet behöver inte hjälpa till hemma för att få sin vecko-/månadspeng
- Nej, barnet ska hjälpa till hemma ändå och det är inte kopplat till vecko-/månadspengen

Måste barnet hjälpa till hemma för att få vecko-/månadspengen?

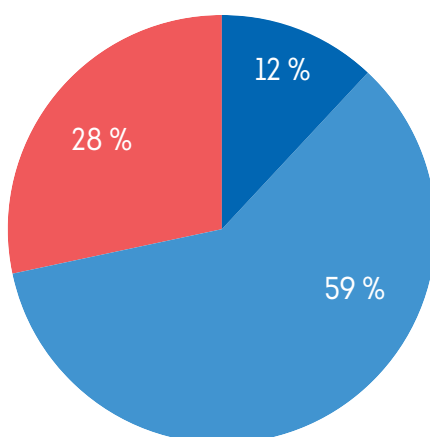
Mamma

- Ja, det är så det är sagt, men det blir inte alltid så
- Ja, och jag/vi kan dra av på veckopengen om barnet inte hjälper till hemma
- Nej, barnet behöver inte hjälpa till hemma för att få sin vecko-/månadspeng
- Nej, barnet ska hjälpa till hemma ändå och det är inte kopplat till vecko-/månadspengen

Om pengarna tar slut innan nästa utbetalning brukar du/ni ge barnet extrapengar

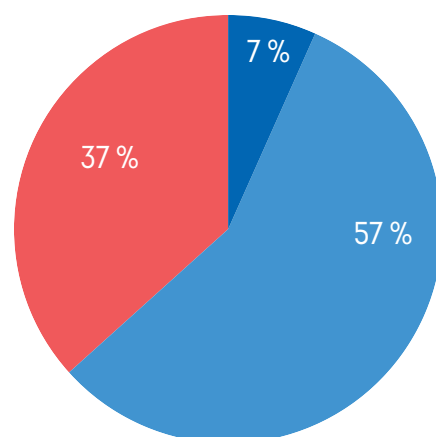
Pappa

- Ja, ofta
- Ja, det händer ibland
- Nej, aldrig

Om pengarna tar slut innan nästa utbetalning brukar du/ni ge barnet extrapengar

Mamma

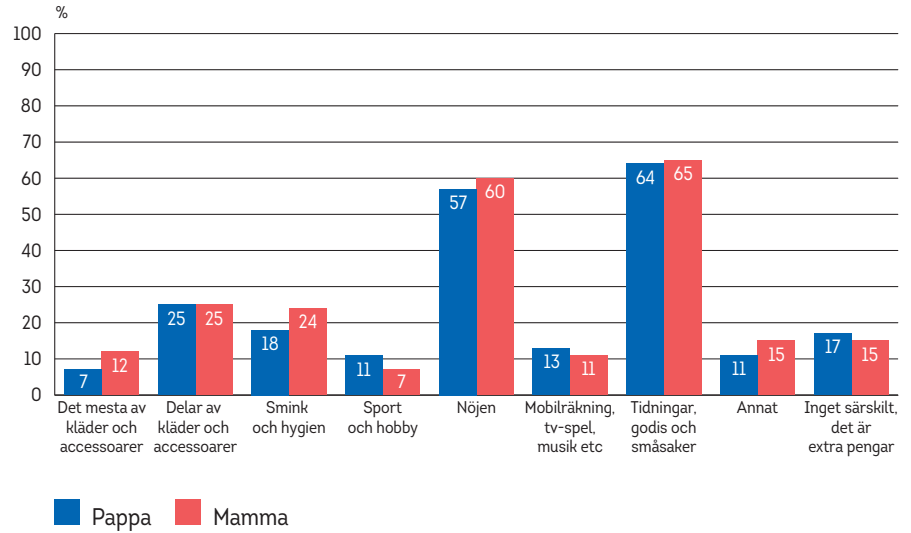
- Ja, ofta
- Ja, det händer ibland
- Nej, aldrig

Vad ska ingå?

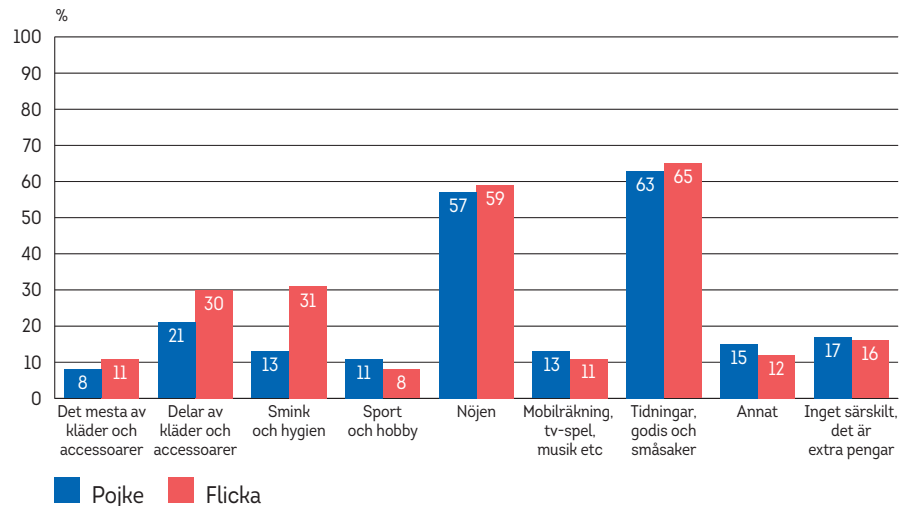
När barnen blir lite äldre är det vanligare att vissa inköp ingår i månadspengen. Mammor och pappor har lite skilda uppfattningar om vad som ska ingå och det finns även skillnader om man har en pojke eller flicka. Det är en fördel om man är tydlig med vilka kostnader som ska betalas av barnet och att hen får lära sig att spara under en tid för att kunna köpa en dyrare pryl. Ibland kan det även bli så att vissa inköp inte känns så viktiga längre utan barnet prioriterar annat istället.

Vad ska månadspengen täcka?

Fördel med grundkunskap innan flytten

Att flytta hemifrån och ta fullt ansvar för sin egen privatekonomi kan bli ett bryskt uppvaknande för en del ungdomar. Det kan bli tufft att se till att månadsinkomsten ska räcka hela månaden. Inte minst behöver man kunna välja bort produkter och tjänster som exempelvis dyra smålån. All kunskap som går att få innan flytten ger en bättre grund att stå på och ökar möjligheterna att skapa god ekonomi som vuxen.

Om undersökningen

Rapporten bygger på intervjuer av 1 000 personer med barn under 18 år. Undersökningen är genomförd av PFM research i september 2016.

Vill du veta mer?

Har du övergripande frågor eller synpunkter på rapporten får du gärna höra av dig till Elisabeth Hedmark, privatekonom på Länsförsäkringar. Tel 073-964 19 69

